

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Petra Hlušíka, Ph.D. a JUDr. Martina Láníčka ve věci

žalobce: **D. T. L.,**
zastoupený advokátem Mgr. Radimem Strnadem
sídlem Příkop 834/8, 602 00 Brno

proti
žalované **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 9. 2018, č. j. MV-86587-4/SO-2018, ve věci
žádosti o povolení k přechodnému pobytu

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 7. 9. 2018, č. j. MV-86587-4/SO-2018 **se zrušuje** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč, do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám advokáta Mgr. Radima Strnada, sídlem Příkop 834/8, 602 00 Brno.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 7. 9. 2018 č. j. MV-86587-4/SO-2018 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno usnesení Ministerstva vnitra ze dne 18. 1. 2018 č. j. OAM-726-4/PP-2018 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým bylo zastaveno řízení o žádosti žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle § 169r odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „ZPC“), neboť žádost byla podána v době, kdy žadatel nebyl oprávněn k pobytu na území České republiky.
2. Žalobce v žalobě vznesl jediný žalobní bod, kterým namítl nezákonnost uvedeného rozhodnutí spočívající v nesprávné aplikaci § 169r odst. 1 písm. j) ZPC. Žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky sice žalovaný podal dne 22. 1. 2018, tedy až poté, co mu dne 20. 1. 2018 vypršelo krátkodobé vízum, žalovaná však měla oprávněnost jeho návrhu, resp. jeho včasnost posuzovat dle § 40 písmeno c) správního řádu (dále jen „SR“). Den 20. 1. 2018 totiž připadl na sobotu, proto byl pro učinění úkonu spočívajícím v podání žádosti posledním dnem pro tento úkon nejbližší pracovní den.
3. Žalovaná s žalobou nesouhlasila a navrhla její zamítnutí. Odkázala na své napadené rozhodnutí s tím, že má za to, že se vypořádala se všemi námitkami a její rozhodnutí je správné.
4. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán, přitom vycházel ze skutkového a právního v době vydání rozhodnutí (§ 75 odstavec 1 a 2 s. ř. s.), přičemž však neopomenul nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 41/2017 ze dne 27. 11. 2018, jak bude rozvedeno dále. O podané žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání, když byly pro takový postup dány předpoklady stanovené v § 51 odstavec 1 s. ř. s., neboť s tímto postupem oba účastníci souhlasili. Soud shledal žalobu důvodnou.
5. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal dne 22. 1. 2018 u Ministerstva vnitra žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87b ZPC, když v žádosti uvedl jako důvod vydání povolení mj. jeho soužití s družkou B. D. Mezi účastníky není sporné, že žalobci bylo dne 6. 10. 2017 uděleno krátkodobé schengenské vízum, jehož platnost byla stanovena od 18. 10. 2017 do 30. 1. 2018, přičemž ho opravňovalo ke vstupu na území států Schengenského prostoru v délce maximálně 90 dní; na území přicestoval dne 23. 10. 2017, doba povoleného pobytu tak skončila dne 20. 1. 2018. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně řízení zastavil podle § 169r odst. 1 písm. j) ZPC s odůvodněním, že žalobce žádost podal v době, kdy nebyl oprávněn na území ČR pobývat. K odvolání žalobce rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím.

6. Podle § 169r odst. 1 písm. j) ZPC, v rozhodném znění, se usnesením také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec, který podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník občana ČR, nebo k trvalému pobytu podle hlavy IVa v době, kdy podle tohoto zákona není oprávněn pobývat na území nebo v době platnosti výjezdního příkazu; to neplatí, pokud je žádost podána v době platnosti výjezdního příkazu vydaného poté, co cizinci uplynula doba oprávnění k pobytu na území, uděleného osobě požívající doplňkové ochrany nebo poté, co se svým prohlášením vzdala azylu.
7. Krajský soud má za důvodnou námitku žalobce, že žalovaná postupovala nesprávně, když řízení o jeho žádosti zastavila; nicméně se krajský soud neztotožnil s důvody námitky vznesené žalobcem. Podle krajského soudu je lichá argumentace žalobce, že správní orgán I. stupně měl aplikovat § 40 SŘ, když podání žádosti nejpozději v poslední den platného oprávnění k pobytu není lhůtou hmotněprávní, neboť se nejedná o uplatnění práva. Časové období, po které má osoba právo pobývat na příslušném území na základě víza, je dobou, která se počítá dle přirozeného běhu času (od okamžiku kdy začne, do okamžiku, kdy skončí) a neprodlužuje se, případně-li její poslední den na sobotu, neděli nebo státní svátek. Doba oprávněného pobytu není dobou určenou k provedení určitého úkonu ve smyslu § 40 odst. 1 SŘ, je lhůtou hmotněprávní. Podmínka, že žádost musí být podána v době oprávněného pobytu cizince na území, tak není ohraničením konkrétní doby, tedy konkrétního času, ale stanovením hmotněprávní podmínky k podání žádosti, jejíž splnění může záviset na více proměnných, než je běh času. Proto, skončilo-li oprávnění k pobytu v sobotu 20. 1. 2018, nebyl již následující den oprávněn k pobytu na předmětném území; to vše za předpokladu neexistence jiných skutečností opravňujících žalobce k pobytu na území. Je totiž otázkou, zda v případě žalobce nemělo být aplikováno ustanovení § 18 odst. 1 písm. e) ZPC, v rozhodném znění, podle kterého cizinec může pobývat na území přechodně bez víza, je-li rodinným příslušníkem občana Evropské unie, jehož krátkodobé vízum pozbylo platnost, pokud na území pobývá s občanem Evropské unie a doba pobytu na území nepřekročí 3 měsíce. Touto otázkou se žalovaná vůbec nezabývala a správní orgán I. stupně pouze stroze konstatoval nenaplnění podmínek uvedeného ustanovení.
8. Nicméně, pro daný případ je zcela zásadní, že ust. § 169r odst. 1 písm. j) ZPC bylo po vydání napadeného rozhodnutí zrušeno nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 41/2017 ze dne 27. 11. 2018, dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů, tj. dnem 21. 1. 2019.
9. Praxe se přitom ujednotila v závěru, že došlo-li v době po vydání napadeného rozhodnutí ke změně právního stavu v důsledku zrušení původně aplikovaného právního předpisu Ústavním soudem pro jeho protiústavnost, nemůže správní soud při přezkoumání rozhodnutí správního orgánu vyjít z právního stavu, který tu byl v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud při přezkoumání rozhodnutí není vázán ustanovením zákona, které Ústavní soud zrušil pro rozpor s Ústavou, musí ale dbát nálezu Ústavního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2003, č. j. 7 A 146/2001- 29 či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 A 48/2002-98).
10. V dané právní věci rozhoduje krajský soud ve věci za situace, kdy protiústavnost § 169r odst. 1 písm. j) ZPC byla vyslovena Ústavním soudem. Ústavní soud ve zmiňovaném nález sp. zn. Pl. ÚS 41/2017 ze dne 27. 11. 2018 uzavřel, že „*Ve správním řízení o žádosti cizince o povolení k pobytu přezkoumává správní orgán, zda je cizinec skutečně rodinným příslušníkem občana ČR; zjišťuje tedy též existenci faktické rodinné vazby. Primární ochrana základních práv cizince má být realizována v rámci tohoto správního řízení. Ustanovení § 169r*

odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců však zákonným příkazem k zastavení řízení tuto ochranu odnímá a brání tak nejen pokračování správního řízení, ale i následnému přístupu k soudu ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny. Jde současně o soud, jenž je podle čl. 36 odst. 2 Listiny oprávněn přezkoumat zákonnost správního rozhodnutí, jestliže žadatel tvrdí, že jím byl na svých právech zkrácen.“ S ohledem na tyto závěry a na výše citovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu nemůže krajský soud pominout tuto zásadní změnu právního stavu a trvat na formálním naplnění procesního předpisu (§ 75 odst. 1 s. ř. s) při vědomí, že tím sice koná podle jeho textu, nikoli však smyslu.

11. Zastavil-li správní orgán I. stupně řízení o žádosti žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky a toto rozhodnutí následně potvrdila žalovaná, jednalo se o postup, který zasáhl do práva žalobce na přístup k soudu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listiny“) a na soudní přezkum rozhodování orgánů veřejné správy podle čl. 36 odst. 2 Listiny, obojí ve spojení s čl. 4 Ústavy, jakož i práva na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života podle čl. 10 odst. 2 Listiny. Krajský soud proto tento postup shledal nezákonný.
12. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná, a proto napadené rozhodnutí podle § 78 odstavec 1, 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení, ve kterém bude tato vázána právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
13. Žalobce byl v řízení plně procesně úspěšný, a proto mu krajský soud přiznal dle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení sestávající ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a dále z nákladů právního zastoupení advokátem za 2 honorovatelné úkony právní služby (příprava a převzetí věci a sepis žaloby) po 3 100 Kč dle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „AT“), 2 x paušální náhrady hotových výdajů advokáta po 300 Kč dle ust. § 13 odst. 4 AT, 21% DPH z těchto částek dle ust. § 57 odst. 2 s. ř. s. ve výši 1 428 Kč, celkem tedy 11 228 Kč. Soud uložil žalované zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení dle ust. § 64 s. ř. s. ve spojení s ust. § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval.
14. Lhůtu k plnění náhrady nákladů řízení určil krajský soud s ohledem na odlišný okamžik nabytí právní moci prvostupňových rozhodnutí dle o. s. ř. a s. ř. s. v délce 30 dnů od právní moci rozsudku (ust. § 54 odst. 5 s. ř. s., ust. § 159 a ust. § 160 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 23. dubna 2019

Shodu s prvopisem potvrzuje

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu